

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny

Szkoły Podstawowej im. Wandy Rutkiewicz w Rzęsce

rok szk. 2026/2027

Podstawa prawna:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. z 1997 r. nr 78, poz. 483 ze zm.).
- Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991 r. nr 120, poz. 526).
- Ustawa z 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (tekst jedn. Dz.U. z 2026 r. poz. 515).
- Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn. Dz.U. z 2024 r. poz. 750 ze zm.).
- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (tekst jedn. Dz.U. z 2026 r. poz. 820).
- Ustawa z 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz.U. z 2023 r. poz. 2151 ze zm.).
- Ustawa z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn. Dz.U. z 2023 r. poz. 1939 ze zm.).
- Ustawa z 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst jedn. Dz.U. z 2024 r. poz. 1162).
- Ustawa z 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich (Dz.U. z 2024 r. poz. 987).
- Ustawa z 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (tekst jedn. Dz.U. z 2026 r. poz. 110).
- Ustawa z 3 lipca 2026 r. o zmianie ustawy – Prawo oświatowe (Dz.U. z 2026 r. poz. 1036) – w zakresie zasad korzystania przez uczniów z telefonów komórkowych i innych urządzeń elektronicznych na terenie szkoły.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji z 20 sierpnia 2026 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów (Dz.U. z 2026 r. poz. 1122).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (tekst jedn. Dz.U. z 2020 r. poz. 1604).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. z 2017 r. poz. 356 ze zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2020 r. poz. 1449).
- Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2026/2027.
- Statut Szkoły Podstawowej im. Wandy Rutkiewicz w Rzęsce.
- Standardy Ochrony Małoletnich przyjęte w Szkole Podstawowej im. Wandy Rutkiewicz w Rzęsce

Wstęp

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny realizowany w Szkole Podstawowej im. Wandy Rutkiewicz w Rzęsce opiera się na uniwersalnej hierarchii wartości przyjętej przez Radę Pedagogiczną, Radę Rodziców i Samorząd Uczniowski, wynikających z przyjętej w szkole koncepcji pracy. Treści Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego są spójne ze Statutem Szkoły, w tym wewnątrzszkolnym systemem oceniania. Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny tworzy spójną całość ze szkolnym zestawem programów nauczania i uwzględnia wymagania opisane w podstawie programowej.

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny określa sposób realizacji celów kształcenia oraz zadań wychowawczych zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego, uwzględniając kierunki i formy oddziaływań wychowawczych, których uzupełnieniem są działania profilaktyczne skierowane do uczniów, rodziców i nauczycieli.

Zasady realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego:

- powszechną znajomość założeń programu – przez uczniów, rodziców i wszystkich pracowników szkoły,
- zaangażowanie wszystkich podmiotów szkolnej społeczności i współpracę w realizacji zadań określonych w programie,
- współodpowiedzialność za efekty realizacji programu.

Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2026/2027

- Wspieranie przedszkoli i szkół we wdrażaniu zmian wynikających z Reformy 26. Kompas Jutra.
- Szkoła miejscem budowania odporności społecznej – kształtowanie postaw patriotycznych, obywatelskich i prospołecznych.
- Edukacja zdrowotna w szkole – promowanie zdrowego stylu życia, aktywności ruchowej oraz przygotowanie uczniów do odpowiedzialnych zachowań prozdrowotnych, w tym udzielania pierwszej pomocy.
- Promowanie higieny cyfrowej i aktywności off-line. Rozwijanie umiejętności bezpiecznego poruszania się w sieci i krytycznego myślenia, w tym wobec treści tworzonych przez sztuczną inteligencję.
- Rozpoznawanie potrzeb dzieci i młodzieży z wykorzystaniem oceny funkcjonowania w środowisku przedszkolnym i szkolnym.
- Profilaktyka uzależnień, w tym uzależnień behawioralnych, i przeciwdziałanie przemocy rówieśniczej. Wspieranie zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży.
- Wspieranie podejmowania świadomych decyzji edukacyjno-zawodowych, ze szczególnym uwzględnieniem doradztwa zawodowego.
- Wspieranie ciekawości i aktywności poznawczej uczniów poprzez promowanie kształcenia interdyscyplinarnego i pracy projektowej.

Źródło: Ministerstwo Edukacji Narodowej, Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2026/2027 (komunikat z 30 maja 2026 r.)

I. MISJA SZKOŁY

Misją naszej szkoły jest kształcenie i wychowanie w duchu wartości i poczucia odpowiedzialności, poszanowania dla polskiego dziedzictwa kulturowego, przy jednoczesnym otwarciu się na wartości kultur Europy i świata.

Chcemy być szkołą bezpieczną i przyjazną, ukierunkowaną na wszechstronny rozwój ucznia, wspierającą go w osiąganiu sukcesów.

W naszej szkole każdy jest ważny, wartościowy i wyjątkowy.

Podejmujemy działania, które rozbudzają potrzebę osobistego rozwoju, pogłębiają umiejętności dokonywania właściwych wyborów i postępowania zgodnie z zasadami higieny zdrowia psychicznego.

II. SYLWETKA ABSOLWENTA

Dążeniem naszym jest przygotowanie uczniów do efektywnego funkcjonowania w życiu społecznym oraz podejmowania samodzielnych decyzji w poczuciu odpowiedzialności za własny rozwój.

Uczeń kończący szkołę posiada następujące cechy:

- kieruje się w codziennym życiu zasadami etyki i moralności – wychowanie do wartości,
- zna i stosuje zasady dobrych obyczajów i kultury bycia,
- szanuje siebie i innych, potrafi być odpowiedzialny za siebie i innych,
- zna i rozumie zasady współżycia społecznego,
- integruje się z rówieśnikami i prawidłowo funkcjonuje w zespole,
- przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny życia,
- jest ambitny, kreatywny, odważny, samodzielny,
- korzysta z różnych źródeł wiedzy i informacji, racjonalnie wykorzystuje narzędzia i technologie informatyczne, w tym z zachowaniem zasad higieny cyfrowej,
- posiada wiedzę na temat współczesnych zagrożeń społecznych i cywilizacyjnych, podejmuje odpowiedzialne decyzje w trosce o bezpieczeństwo własne i innych,
- szanuje potrzeby innych i jest chętny do niesienia pomocy,
- akceptuje zachodzące zmiany,
- prezentuje aktywną postawę w promowaniu dbałości o środowisko naturalne,
- zna historię i kulturę własnego narodu i regionu.

III. DIAGNOZA

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny został opracowany na podstawie diagnozy w zakresie występujących w środowisku szkolnym potrzeb rozwojowych uczniów, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych, uzależnień behawioralnych oraz innych problemów występujących w środowisku szkolnym, z uwzględnieniem:

- wniosków nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez dyrektora,
- wyników ewaluacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego realizowanego w roku szkolnym 2025/2026 (ankiety przeprowadzone wśród uczniów klas 5–8, rodziców oraz nauczycieli w wrześniu 2026 r.),
- bieżącej diagnozy potrzeb prowadzonej przez pedagoga i psychologa szkolnego oraz obserwacji wychowawców,

Analiza badań ankietowych

Podstawa ewaluacji

Trzy ankiety online, łącznie 241 odpowiedzi: 28 nauczycieli, 154 uczniów klas 5–8 i 59 rodziców. Część pytań była nieobowiązkowa, więc odsetki liczone są względem liczby odpowiedzi na dane pytanie.

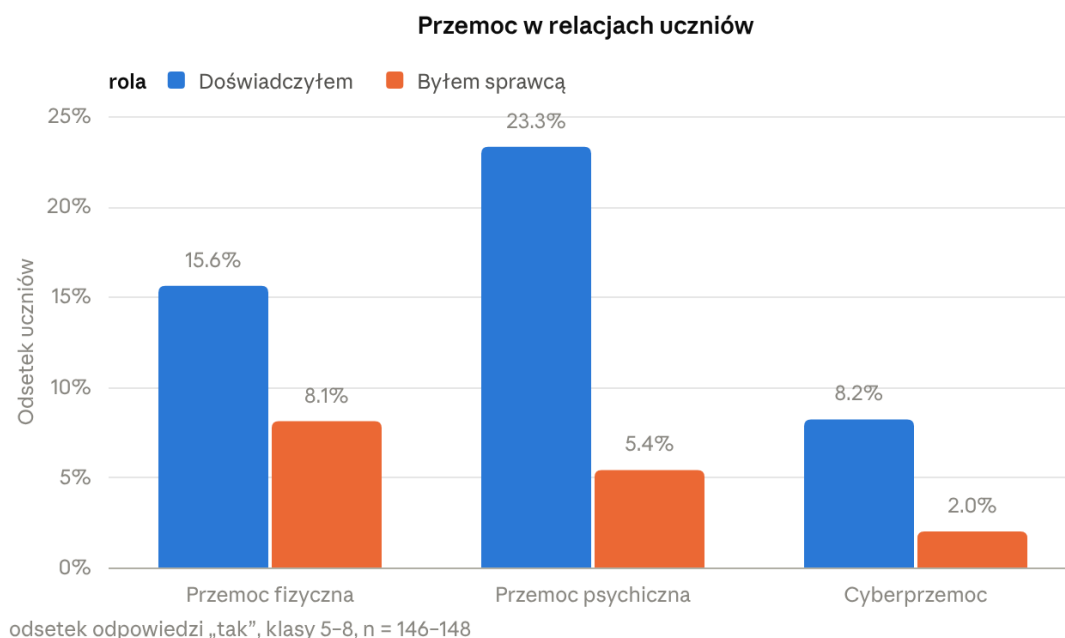
Wnioski z ankiety dla nauczycieli

Kadra ocenia program wysoko: założenia SPWP zna 88,9%, a 100% wie, komu zgłosić przemoc i do kogo skierować ucznia po pomoc. Najwyżej wypadł zdrowy styl życia (4,73) i bezpieczeństwo (4,59), najniżej higiena cyfrowa (4,37) i wsparcie w trudnościach psychicznych (4,42). Mimo to, są to wysokie wskaźniki.

Sygnałem ostrzegawczym jest skala odpowiedzi „nie posiadam takiej wiedzy” — 25,9% przy przemocy rówieśniczej i 81,5% przy substancjach. W pytaniach otwartych kadra prosi o więcej zajęć o emocjach na godzinach wychowawczych i TUS, więcej zajęć ze specjalistą w klasach I–III oraz prostą, uczniowską wersję procedur.

Wnioski z ankiety dla uczniów klas 5–8

Bezpiecznie w szkole czuje się 90,5% uczniów, zasady zachowania zna 94,6%.

ankieta dla uczniów klas 5–8 · sześć pytań zamkniętych

Źródło: tabelka opracowana przy użyciu narzędzia iCloud

Przemocy psychicznej doświadczyło 23,3% uczniów, fizycznej 15,6%, cyberprzemocy 8,2%. Do sprawstwa przyznaje się mniej osób, ale 8,1% przyznaje się do przemocy fizycznej.

Gdzie szukać pomocy, wie prawie 90% uczniów, ale z trudnymi emocjami radzi sobie tylko 40% — to najslabszy wynik całej ankiety.

Z czymś niebezpiecznym w sieci zetknęło się 12,8%, a 13,5% nie chciało odpowiadać; kontakt z substancjami przyznaje 4,1%, a odpowiedzi otwarte opisują palenie e-papierosów oraz energetyki.

Wsparcia uczniowie oczekują głównie w integracji z klasą (52,6%) i radzeniu sobie z emocjami (38%) oraz rozwiązywaniu konfliktów (37%). W uwagach chwalą wolontariaty i wydarzenia szkolne, proszą o mniej krzyku ze strony dorosłych i więcej rozmów o hejcie.

Wnioski z ankiety dla rodziców

Rodzice oceniają szkołę dobrze: bezpieczeństwo dziecka oceniają średnio na 4,33, przepływ informacji na 4,26, zdrowy styl życia na 4,23. Standardy Ochrony Małoletnich bardzo dobrze ocenia 35,7%, dobrze 44,6%. Najwyżej cenią profilaktykę przemocy (58,7%) i spotkanie z ekspertką od bezpieczeństwa w sieci Katarzyną Kudybą (47,8%), „Szkoła dla Rodziców i wychowawców” została oceniona na 21,4%.

Przemoc słowną wobec dziecka potwierdza 26,8% rodziców, fizyczną 14%, cyberprzemoc 5,4% — to odsetki bardzo bliskie deklaracjom samych uczniów. Zdolność dziecka do radzenia sobie z emocjami potwierdza bez zastrzeżeń tylko 23,2%, a 27,8% nie wie, czy szkoła porusza tematy cyberbezpieczeństwa.

W uwagach otwartych powracają: przemoc traktowana przez dzieci jest jako zabawa, Nie wyjaśnione konflikty są przenoszona na komunikatory typu Whats App, poczucie nierównego traktowania przy zgłaszaniu złych zachowań, potrzeba bezpłatnych zajęć sportowych na wzór SKS, integracja bez elektroniki i zdrowszy sklepik.

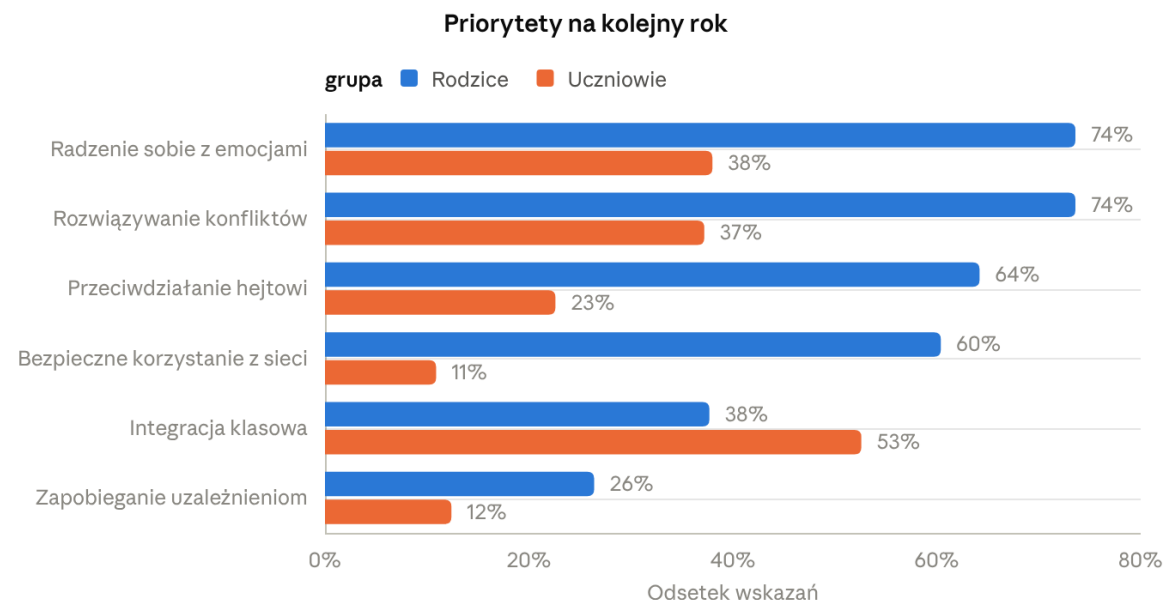
Podsumowanie

Wszystkie trzy grupy widzą szkołę jako miejsce bezpieczne.

Zjawisko	Uczniowie	Rodzice	Nauczyciele
Poczucie bezpieczeństwa w szkole	90,5% potwierdza	93% ocen 4–5	100% ocen 4–5
Przemoc psychiczna lub słowna	23,3% doświadczyło	26,8% potwierdza	25,9% nie ma wiedzy
Przemoc fizyczna	15,6% doświadczyło	14% potwierdza	—
Cyberprzemoc	8,2% doświadczyło	5,4% potwierdza	—
Zagrożenia internetowe	12,8% + 13,5% odmowy	7% zgłoszonych	3,7% zgłoszonych
Kontakt z substancjami	4,1% przyznaje	3,5% ma wiedzę	81,5% nie ma wiedzy
Radzenie sobie z emocjami	40% „tak”	23,2% „tak”	ocena wsparcia 4,42

Źródło: tabela opracowana przy użyciu narzędzia iCloud

Uczniowie i rodzice raportują przemoc niemal identycznie, podczas gdy co czwarty nauczyciel nie ma o niej wiedzy. Jest to delegowane na zespół Psychologiczna - Pedagogiczny Podobnie z substancjami: dorośli praktycznie nie widzą zjawiska, a uczniowie opisują palenie e-papierosów.

odsetek wskazań w pytaniu wielokrotnego wyboru; rodzice n = 53, uczniowie n = 137

ankiety dla rodziców i uczniów · wspólne kategorie z obu formularzy

Źródło: tabela opracowana przy użyciu narzędzia iCloud

Priorytety obie grupy ustawiają inaczej: dorośli stawiają na emocje, konflikty i hejt, uczniowie — na integrację klasową (52,6% wobec 37,7%).

Wnioski końcowe i rekomendacje na rok 2026/2027

Program jest realizowany skutecznie; kierunek zmian na kolejny rok wyznaczają poniższe rekomendacje:

- Cykliczne zajęcia z emocji i rozwiązywania konfliktów na godzinach wychowawczych, a w klasach I–III co najmniej raz roku — prowadzone przez pedagoga i psychologa. Aktualnie pracownicy szkoły zespołu PP i wychowawcy są w trakcie szkoleń z programów Rekomendowanych „Iskra” i „Apteczka Pierwszej Pomocy Emocjonalnej”. W ramach rozwoju społeczno- emocjonalnego będą realizować je w ramach godzin wychowawczych.
- Wzmocnić integrację klasową — priorytet numer jeden uczniów; rodzice sugerują wspólne wyjścia bez elektroniki. W miesiącu październiku godziny wychowawcze poświęcone na gry i zabawy integracyjne. Realizowanie w dalszych ciągu wyjść klasowych i wycieczek.
- Monitorować palenia e-papierosów w toaletach i napojów energetycznych — problem dotyczył ubiegłorocznych absolwentów, warto sprawdzać, czy się nie powtarza.
- Rozwinąć profilaktykę hejtu i przemocy słownej, ucząc rozpoznawać, kiedy „żart” jest już przemocą (64,2% wskazań rodziców).
- Informować rodziców o działaniach profilaktycznych, np. krótką notatką w Librusie po każdym warsztacie lub przekazywać informacje o odbytych wydarzeniach na zebraniach.
- Rozważyć możliwość bezpłatnych popołudniowych zajęć sportowych.
- Monitorowanie asortymentu sklepu szkolnego.
- Kontynuacja rozpoczętych działań typu „Szkoła dla Rodziców”, Warsztaty „Cyfrowy Świat” psychoedukacja w klasach, program „Ku wartościom”. W ramach edukacji zdrowotnej dalej będą kontynuowane tematy z zakresu zdrowia psychicznego i szukania pomocy w sytuacjach trudnych.

III.1 CELE OGÓLNE

Nasz program odwołuje się do licznych czynników chroniących, wśród których najważniejszymi są:

- silna więź emocjonalna z rodzicami (opiekunami),
- zainteresowanie nauką szkolną,
- uwewnętrzniony szacunek do norm, wartości i autorytetów,
- stała opieka sprawowana przez kompetentną osobę dorosłą,
- zdolności umożliwiające uzyskiwanie dobrych wyników w nauce,
- wsparcie nauczycieli i rodziców w zakresie, który pozwala na odnoszenie sukcesów szkolnych,
- umiejętność rozwiązywania problemów,
- dobra atmosfera w szkole,
- współpraca rodziców ze szkołą,
- organizacja zajęć pozalekcyjnych na terenie szkoły, bardzo dobre wyposażenie szkoły w pomoce naukowe, organizacja sal do pomocy psychologiczno-pedagogicznej, specjalistyczne wyposażenie do pracy z dziećmi trudnymi (sala sensoryczna),
- chętnie korzystanie przez uczniów i rodziców z oferowanych form pomocy psychologiczno-pedagogicznej (zajęcia z dziećmi, porady, konsultacje z rodzicami),
- utrzymywanie przez większość rodziców stałego kontaktu ze szkołą, udział w zebraniach oraz konsultacjach,
- przekazywanie na bieżąco informacji między rodzicami a nauczycielami poprzez platformę Librus,
- wspieranie rodziców w wychowaniu poprzez organizację spotkań i prelekcji, w tym realizację programu „Szkoła dla Rodziców i Wychowawców”,
- zaangażowanie rodziców w organizację imprez szkolnych i pozaszkolnych,
- dobra sytuacja materialna większości dzieci,
- zapewnienie dzieciom bezpieczeństwa w szkole i odpowiedniej pomocy w sytuacjach ujawnienia przemocy,
- dbanie o zdrowie, prawidłowy rozwój fizyczny i psychiczny, prawidłowe relacje międzyludzkie,
- wychowywanie w świetle zasad chroniących przed sytuacjami niebezpiecznymi,
- dobrą atmosferę panującą w szkole, opartą na zaufaniu i szacunku,
- świadomość u uczniów konieczności niesienia pomocy, rozwoju empatii i postaw prospołecznych,
- świadomość u uczniów nowych zagrożeń i niebezpieczeństw,
- organizowanie szeregu dodatkowych działań (w tym lekcji wychowawczych, spotkań ze specjalistami), mających zapobiec niewłaściwym zachowaniom i niebezpiecznym sytuacjom.

Do najważniejszych czynników ryzyka należą:

- środowisko społeczne modelujące niewłaściwe wzorce zachowań (zwiększa się grupa uczniów wychowujących się w rodzinach niepełnych),
- konflikty i trudne doświadczenia w dzieciństwie,
- niskie zaangażowanie w naukę szkolną,
- brak zainteresowań i hobby,
- łatwy dostęp do substancji uzależniających,
- zbyt mało czasu poświęcanego dzieciom w domach rodzinnych (brak wystarczającej kontroli),

- nadmierne korzystanie z Internetu, mediów społecznościowych i gier (ryzyko uzależnień behawioralnych),
- brak posiadania przez rodziców podstawowej wiedzy na temat odpowiedzialnego wychowywania dziecka,
- podejmowanie przez niektóre dzieci zachowań ryzykownych, w tym: palenie e-papierosów, papierosów, picie alkoholu, bycie sprawcą przemocy fizycznej lub słownej, w tym cyberprzemocy,
- negatywne nastawienie do obowiązków nauki (dostarczanie dzieciom szeregu innych atrakcji, niewskazywanie na rolę nauki w życiu),
- niepowodzenia szkolne,
- mała odporność psychiczna dzieci i młodzieży,
- duża liczba dzieci z opiniami z PPP (problemy w nauce i zachowaniu).

Działalność wychowawcza polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganiu ucznia i wychowanka w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

- fizycznej – ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia i wychowanka wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowanie zachowań prozdrowotnych,
- psychicznej – ukierunkowanej na kształtowanie postaw sprzyjających rozwijaniu własnego potencjału, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi uczniów, zdrowiu i dobrej kondycji psychicznej,
- społecznej – ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz dokonywania wyborów, a także doskonaleniu umiejętności wypełniania ról społecznych, kreowanie postaw prospołecznych,
- aksjologicznej – ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia, rozwijanie poczucia odpowiedzialności społecznej w sytuacjach kryzysowych zagrażających całemu społeczeństwu.

Działalność edukacyjna polega na stałym poszerzaniu i ugruntowaniu wiedzy i umiejętności u uczniów, ich rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców z zakresu promocji zdrowia i zdrowego stylu życia.

Działalność informacyjna polega na dostarczaniu rzetelnych i aktualnych informacji, dostosowanych do wieku oraz możliwości psychofizycznych odbiorców, na temat zagrożeń i rozwiązywania problemów związanych z używaniem środków i substancji psychoaktywnych, skierowanych do uczniów oraz ich rodziców lub opiekunów, a także nauczycieli i wychowawców oraz innych pracowników szkoły.

Działalność profilaktyczna polega na realizowaniu działań z zakresu profilaktyki uniwersalnej, obejmującej wspieranie wszystkich uczniów w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich środków i substancji.

IV. STRUKTURA ODDZIAŁYWAŃ WYCHOWAWCZYCH

1. Dyrektor szkoły:

- stwarza warunki dla realizacji procesu wychowawczego w szkole,

- sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne, dba o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły,
- inspiruje nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych, organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijanie kompetencji uczniów,
- współpracuje z zespołem wychowawców, pedagogiem specjalnym, pedagogiem, psychologiem szkolnym oraz Samorządem Uczniowskim, wspomaga nauczycieli w realizacji zadań,
- nadzoruje zgodność działania szkoły ze statutem, w tym dba o przestrzeganie zasad oceniania, praw uczniów, kompetencji organów szkoły,
- motywuje nauczycieli i specjalistów do opracowania modelu wsparcia i pomocy uczniom przeżywającym trudności psychiczne,
- nadzoruje realizację Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.

2. Rada pedagogiczna:

- uczestniczy w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły i potrzeb w zakresie działań profilaktycznych,
- opracowuje projekt programu wychowawczo-profilaktycznego i uchwała go w porozumieniu z Radą Rodziców,
- uczestniczy w realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- uczestniczy w ewaluacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.

3. Nauczyciele:

- wspierają zainteresowania, pasje i rozwój osobowy ucznia,
- zapewniają wszystkim uczniom zdobycie wiedzy i umiejętności niezbędnych do dalszego kształcenia i życia we współczesnym świecie,
- zapewniają atmosferę współpracy, zaufania, otwartości, wzajemnego wspomagania,
- przygotowują do podejmowania świadomych i systematycznych wysiłków w kierunku założonych celów – wzorem patrona szkoły,
- przygotowują do rozpoznawania wartości moralnych, dokonywania wyborów i hierarchizacji wartości,
- przygotowują do podejmowania świadomych i odpowiedzialnych decyzji sprzyjających zachowaniu zdrowia w harmonii z otaczającym środowiskiem przyrodniczym i społecznym,
- kształtują i rozwijają postawy patriotyczne, poczucie przynależności do społeczności lokalnej, narodowej,
- kształtują szacunek dla własnego narodu i ojczyzny oraz tradycji i kultury innych narodów,
- reagują na przejawy niepokojących zachowań uczniów, które mogą świadczyć o: depresji, agresji, niedostosowania społecznego i uzależnień uczniów, w tym uzależnień od technologii cyfrowych,
- przestrzegają obowiązujących w szkole procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia dzieci i młodzieży,
- na potrzeby diagnozy funkcjonalnej sporządza wraz ze specjalistami opinie o sytuacji dydaktycznej i wychowawczej ucznia (diagnoza funkcjonalna),
- posiadają wiedzę z zakresu profilaktyki oraz umiejętności postępowania w konkretnych przypadkach i stosują różnorodne formy pomocy,
- współpracują z wychowawcami klas, innymi nauczycielami, pedagogiem specjalnym, pedagogiem, psychologiem, innymi specjalistami w zakresie realizacji zadań

wychowawczych i profilaktycznych, uczestniczą w realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.

4. Wychowawcy klas:

- diagnozują sytuację wychowawczą w klasie, zapewniają atmosferę współpracy, zaufania, otwartości, wzajemnego wspomagania,
- rozpoznają potrzeby uczniów w zakresie ochrony zdrowia psychicznego,
- na podstawie dokonanego rozpoznania oraz celów i zadań określonych w Szkolnym Programie Wychowawczo-Profilaktycznym opracowują plan pracy wychowawczej dla klasy na dany rok szkolny, uwzględniając specyfikę funkcjonowania zespołu klasowego i potrzeby uczniów,
- zapoznają uczniów swoich klas i ich rodziców z prawem wewnątrzszkolnym (Statutem, Regulaminami),
- dbają o dobre relacje uczniów w klasie, utrzymywanie kontaktów rówieśniczych, rozwijanie wzajemnej pomocy i współpracy grupowej,
- wspierają uczniów potrzebujących pomocy, znajdujących się w trudnej sytuacji,
- podejmują działania profilaktyczne w celu przeciwdziałania niewłaściwemu zachowaniu uczniów swojej klasy,
- co najmniej raz w miesiącu poświęcają godzinę wychowawczą tematyce bezpiecznego zachowania w sytuacjach zagrożenia,
- współpracują z innymi nauczycielami uczącymi w klasie, rodzicami uczniów, pedagogiem specjalnym, pedagogiem szkolnym oraz specjalistami pracującymi z uczniami o specjalnych potrzebach,
- są członkami zespołu wychowawców i wykonują zadania zlecone przez przewodniczącego zespołu,
- oceniają zachowanie uczniów swojej klasy, zgodnie z obowiązującymi w szkole procedurami,
- współpracują z sądem, policją, innymi osobami i instytucjami działającymi na rzecz dzieci i młodzieży,
- przygotowują sprawozdanie z realizacji planu pracy wychowawczej i wnioski do dalszej pracy.

5. Zespół wychowawców:

- analizuje i rozwiązuje bieżące problemy wychowawcze,
- monitoruje dobrostan uczniów w zakresie zdrowia psychicznego oraz rozwoju społeczno-emocjonalnego,
- na bieżąco monitoruje i dokumentuje zgłaszane sprawy wychowawcze uczniów,
- wdraża zapisy rozporządzenia Ministra Edukacji z 20 sierpnia 2026 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów (Dz.U. z 2026 r. poz. 1122), w tym nowe obszary uwzględniane przy ustalaniu oceny zachowania ucznia,
- Wdrażanie programów profilaktycznych w klasach.
- inne, wynikające ze specyfiki potrzeb szkoły.

6. Zespół nauczycieli współorganizujących kształcenie uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych oraz pomocy nauczyciela:

- wsparcie ucznia posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego w pracy dydaktycznej i wychowawczej,
- monitorowanie bieżących potrzeb uczniów z orzeczeniami.

7. Zespół ds. pomocy psychologiczno-pedagogicznej, m.in.:

współpracuje z nauczycielami, wychowawcami, specjalistami, rodzicami i uczniami w:

- rekomendowaniu dyrektorowi działań w zakresie zapewnienia aktywnego uczestnictwa uczniów w życiu szkoły uczniom ze szczególnymi potrzebami edukacyjnymi,
- prowadzeniu badań i działań diagnostycznych związanych z rozpoznawaniem indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów,
- na potrzeby diagnozy funkcjonalnej sporządza wraz z wychowawcą i nauczycielami opinie o sytuacji dydaktycznej i wychowawczej ucznia (diagnoza funkcjonalna).
- rozwiązywaniu problemów dydaktycznych i wychowawczych uczniów,
- udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej w bezpośredniej pracy z uczniami.
- prowadzi obserwację uczniów pod kątem występowania nieprawidłowości rozwojowych, w tym kondycji psychicznej ucznia,
- uczestniczy w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
- zapewnia uczniom pomoc psychologiczną/ pedagogiczną w odpowiednich formach,
- współpracuje z rodzicami uczniów potrzebujących szczególnej troski wychowawczej lub stałej opieki, wsparcia psychologicznego,
- współpracuje z rodzicami w zakresie działań wychowawczych i profilaktycznych, udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej rodzicom uczniów,
- współpracuje z placówkami wspierającymi proces dydaktyczno-wychowawczy szkoły i poszerzającymi zakres działań o charakterze profilaktycznym, w tym z poradnią psychologiczno-pedagogiczną,
- wspiera nauczycieli, wychowawców, inne osoby pracujące z uczniami w identyfikacji problemów uczniów, w tym wczesnych objawów depresji, a także w udzielaniu im wsparcia,
- aktywnie włącza się do bezpośredniej pracy profilaktycznej i bezpośredniego wsparcia uczniów i rodziców, służy doradztwem dla nauczycieli, wspiera ich w identyfikowaniu problemów uczniów i prowadzeniu z uczniami zajęć wspierających, integracyjnych, profilaktycznych,
- opracowuje procedury związane z bezpieczeństwem i profilaktyką w szkole.
- Logopeda prowadzi badania przesiewowe w oddziale przedszkolnym i klasie I oraz terapię logopedyczną na terenie szkoły.

8. Rodzice:

- współtworzą Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny,
- uczestniczą w wywiadówkach organizowanych przez szkołę,
- zasięgają informacji na temat swoich dzieci w szkole,
- współpracują z wychowawcą klasy i innymi nauczycielami uczącymi w klasie,
- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez uczniów,
- uczestniczą w zajęciach profilaktycznych organizowanych przez szkołę,
- Rada Rodziców – uchwała w porozumieniu z Radą Pedagogiczną Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny.

9. Samorząd uczniowski:

- jest inspiratorem i organizatorem życia kulturalnego uczniów szkoły, działalności oświatowej, sportowej oraz rozrywkowej zgodnie z własnymi potrzebami i możliwościami organizacyjnymi w porozumieniu z dyrektorem,

- współpracuje z Zespołem Wychowawców i Radą Pedagogiczną,
- reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego,
- propaguje ideę samorządności oraz wychowania w demokracji,
- dba o dobre imię i honor szkoły oraz wzbogaca jej tradycję.

V. KALENDARZ UROCZYSTOŚCI SZKOLNYCH W ROKU SZKOLNYM 2026/2027 – w załączniku

VI. SZCZEGÓŁOWE CELE WYCHOWAWCZE DO REALIZACJI W ROKU SZKOLNYM 2026/2027

Szczegółowe cele do pracy w bieżącym roku szkolnym wynikają z diagnozy przeprowadzonej w szkole, w tym ewaluacji dotychczasowego programu wychowawczo-profilaktycznego, z uwzględnieniem priorytetów MEN na rok szkolny 2026/2027 oraz zadań wychowawczych zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego.

Pracownicy szkoły posiadają uprawnienia do realizacji następujących programów rekomendowanych: „Cukierki”, „Magiczne Kryształ”, „Unplugged”, „Spójrz Inaczej”, „Apteczka Pierwszej Pomocy Emocjonalnej”, „Smart Skills”, „Szkoła dla Rodziców i Wychowawców”.

Programy rekomendowane, które będą realizowane w szkole w roku szkolnym 2026/2027

- „Apteczka Pierwszej Pomocy Emocjonalnej” – rekomendowany program rozwijający kompetencje emocjonalne i społeczne uczniów: uczący rozpoznawania, nazywania i wyrażania emocji oraz radzenia sobie w trudnych sytuacjach.
- „Szkoła dla Rodziców i Wychowawców” – rekomendowany program wspierający kompetencje wychowawcze rodziców, budowanie więzi z dzieckiem oraz konstruktywne rozwiązywanie konfliktów i sytuacji trudnych.
- „Iskra” – program profilaktyczny wzmacniający odporność psychiczną, relacje i umiejętności społeczne.

CEL	ZADANIE	PROPONOWANA FORMA	OSOBY ODPOWIEDZIALNE	TERMIN
Rozpoznawanie potrzeb dzieci i młodzieży z wykorzystaniem oceny funkcjonowania w środowisku szkolnym (priorytet MEN)	– Przeprowadzenie diagnozy potrzeb rozwojowych, zdolności i zainteresowań uczniów. – Rozpoznawanie potrzeb uczniów w oparciu o ocenę ich funkcjonowania w klasie i szkole. – Współpraca z poradnią psychologiczno-pedagogiczną, GKRPA, współpraca z specjalistami wspierającymi szkołę np. Unimed. -	– Ankiety ewaluacyjne dla uczniów, rodziców i nauczycieli. – Obserwacja uczniów w klasach podczas bieżącej pracy. – Diagnozy przedmiotowe, arkusze oceny funkcjonowania ucznia. – Realizacja programu rekomendowanego „Szkola dla Rodziców i Wychowawców” wspierającego współpracę szkoły z rodzicami.	Zespół ds. programu wychowawczo-profilaktycznego pedagog, psycholog szkolny wychowawcy	Wrzesień 2026 cały rok Szkola dla Rodziców – październik 2026 – styczeń 2027.
Wspieranie przedszkoli i szkół we wdrażaniu Reformy26. Kompas Jutra (priorytet MEN)	– Zapoznanie rady pedagogicznej, uczniów i rodziców z założeniami reformy. – Dostosowanie pracy wychowawczej i dokumentów szkolnych do nowych rozwiązań programowych. – Budowanie środowiska szkolnego łączącego wymagania, wsparcie rozwoju i bezpieczeństwo uczniów.	– Informacje dla rady pedagogicznej. – Spotkania informacyjne dla rodziców. - Aktualizacja dokumentów szkolnych (statut, regulaminy, procedury) do wymogów Reformy26.	Dyrektor szkoły rada pedagogiczna	Cały rok

CEL	ZADANIE	PROPONOWANA FORMA	OSOBY ODPOWIEDZIALNE	TERMIN
Szkoła miejscem budowania odporności społecznej – kształtowanie postaw patriotycznych, obywatelskich i prospołecznych (priorytet MEN)	– Rozwój poszanowania dziedzictwa narodowego i kształtowanie świadomości narodowej. – Kształtowanie odpowiedzialności za bezpieczeństwo własne, innych oraz regionu i ojczyzny. – Angażowanie uczniów w działania wolontariackie i prospołeczne.	– Świątowanie rocznic i wydarzeń patriotycznych, lekcje wychowawcze o patriotyzmie. - Zajęcia z EDB, GDDW – raz w miesiącu godzina wychowawcza poświęcona bezpiecznemu zachowaniu w sytuacjach zagrożenia, zarówno w czasie pokoju, jak i w sytuacji zagrożenia wojennego. - Działania Szkolnego Klubu Wolontariatu, udział w akcjach szkolnych i pozaszkolnych (np. współpraca z ZOL, hospicjum Alma Spei).	Nauczyciele, wychowawcy zespół ds. wolontariatu nauczyciel EDB	Wg kalendarza imprez cały rok
Edukacja zdrowotna – promowanie zdrowego stylu życia, aktywności ruchowej oraz przygotowanie do udzielania pierwszej pomocy (priorytet MEN)	– Kształtowanie postaw prozdrowotnych i wspieranie aktywności fizycznej uczniów. – Nauka udzielania pierwszej pomocy. – Realizacja treści przedmiotu edukacja zdrowotna.	– Udział w programach rządowych (np. „Mleko i owoce w szkole”), zajęcia pozalekcyjne sportowe, Dzień Sportu, – Lekcje wychowawcze i szkolenia z pierwszej pomocy w ramach Dnia Pierwszej Pomocy. – Pogadanki o zdrowych nawykach żywieniowych, higienie i estetyce ciała.	Nauczyciele W-F, biologii wychowawcy pielęgniarka szkolna	Cały rok
Promowanie higieny cyfrowej i aktywności off-line. Rozwijanie umiejętności bezpiecznego poruszania się w sieci i krytycznego myślenia, w tym wobec treści	– Kształcenie umiejętności krytycznej analizy informacji i treści dostępnych w Internecie oraz generowanych przez AI. – Ograniczenie korzystania z telefonów i urządzeń mobilnych na terenie szkoły,	– Lekcje i pogadanki o cyberbezpieczeństwie, hejcie, fake newsach, prywatności w sieci, „jestem online/offline”. – Egzekwowanie zapisów statutowych dot. korzystania z telefonów, oznakowanie stref bez urządzeń. - korzystanie z Zintegrowanej Platformy Edukacyjnej.	Nauczyciele, wychowawcy pedagog/psycholog współpraca z AGH z firmą Akamai w celu organizacji warsztatów dla uczniów, rodziców,	Cały rok 9 lutego 2027 – Dzień Bezpiecznego Internetu Zaproszenie uczniów do konkursu „Weekend bez telefonu” https://offlinechallenge.pl/

CEL	ZADANIE	PROPONOWANA FORMA	OSOBY ODPOWIEDZIALNE	TERMIN
tworzonych przez sztuczną inteligencję (priorytet MEN)	promowanie aktywności poza ekranem. – Wdrożenie zasad wynikających z ustawy z 3 lipca 2026 r. o zmianie ustawy – Prawo oświatowe (Dz.U. z 2026 r. poz. 1036): aktualizacja statutu szkoły w zakresie zasad przechowywania urządzeń oraz konsekwencji ich nieprzestrzegania (w terminie do 31 grudnia 2026 r.).	– Obchody Dnia Bezpiecznego Internetu (9 lutego 2027) – tematyczne lekcje, gazetka szkolna i działania profilaktyczne we wszystkich klasach. - konkurs offline challenge - współpraca zewnętrznymi profilaktykami realizującymi zajęcia i warsztaty profilaktyczne w szkole.	nauczycieli „Cyfrowy świat”	
Profilaktyka uzależnień, w tym uzależnień behawioralnych, i przeciwdziałanie przemocy rówieśniczej. Wspieranie zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży (priorytet MEN)	– Rozpoznawanie i przeciwdziałanie zachowaniom ryzykownym (substancje psychoaktywne, uzależnienia behawioralne – internet, gry, media społecznościowe). – Przeciwdziałanie przemocy rówieśniczej, w tym cyberprzemocy. – Wspieranie uczniów w kryzysie psychicznym oraz z obniżoną kondycją psychiczną.	– Realizacja programów rekomendowanych: elementy „Spójrz inaczej” oraz „Apteczka Pierwszej Pomocy Emocjonalnej” „Iskra”; warsztaty ze specjalistami PPP. – Warsztaty i lekcje o wyrażaniu emocji, przeciwdziałaniu agresji, porozumieniu bez przemocy, właściwe procedury interwencyjne. – Bieżąca pomoc psychologiczno-pedagogiczna, – Zajęcia TUS z wykorzystaniem gry edukacyjno-profilaktycznej „Ucieczka z Wirtulandii”, rozwijającej świadomość zagrożeń związanych z uzależnieniami behawioralnymi. „Tydzień bez przemocy” – tematyczne działania profilaktyczne i wychowawcze we	Psycholog, pedagog wychowawcy, nauczyciele	Cały rok, wg zgłoszeń i potrzeb przeciwdziałania przemocy i budowania relacji: 28.09–02.10.

CEL	ZADANIE	PROPONOWANA FORMA	OSOBY ODPOWIEDZIALNE	TERMIN
		wybranych klasach – realizacja w ramach innowacji pedagogicznej. – „Bądź kumplem, nie dokuczaj” – zajęcia w klasach I–II wg scenariusza Fundacji Dajemy Dzieciom Siłę, uczące rozpoznawania dokuczania i reagowania na nie. cykliczne warsztaty profilaktyczne realizowane corocznie we współpracy z zewnętrznymi specjalistami (temat i termin do doprecyzowania przez zespół ds. profilaktyki). – Cykliczne zajęcia o emocjach i rozwiązywaniu konfliktów na godzinach wychowawczych, w klasach I–III co najmniej raz w semestrze, prowadzone przez pedagoga i psychologa. – Monitorowanie zjawiska palenia papierosów/e-papierosów w toaletach szkolnych oraz spożywania napojów energetycznych przez uczniów. – Informowanie rodziców o zrealizowanych działaniach profilaktycznych krótką informacją w dzienniku librus lub na zebraniu z rodzicami. –		
Wspieranie podejmowania świadomych decyzji edukacyjno-zawodowych, ze	– Rozwijanie umiejętności rozpoznawania własnych słabych i mocnych stron oraz predyspozycji zawodowych.	– Zajęcia z doradcą zawodowym, lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce. Spotkania z przedstawicielami Policji, OSP, lokalnych pracodawców i instytucji rynku pracy.	Doradca zawodowy wychowawcy, pedagog	Cały rok, wg potrzeb

CEL	ZADANIE	PROPONOWANA FORMA	OSOBY ODPOWIEDZIALNE	TERMIN
szczególnym uwzględnieniem doradztwa zawodowego (priorytet MEN)	– Realizacja zadań z zakresu preorientacji i doradztwa zawodowego. – Promocja kształcenia zawodowego w szkołach podstawowych i środowiskach pracodawców.			
Wspieranie ciekawości i aktywności poznawczej uczniów poprzez promowanie kształcenia interdyscyplinarnego i pracy projektowej (priorytet MEN)	– Rozbudzanie zainteresowań i zdolności poznawczych uczniów, motywowanie do nauki. – Stosowanie oceniania kształtującego i metod aktywizujących w dydaktyce. – Promocja przedmiotów przyrodniczych, ścisłych oraz pracy projektowej.	– Konkursy szkolne i pozaszkolne (matematyczne, przyrodnicze), projekty edukacyjne i interdyscyplinarne. – Debaty i dyskusje klasowe/szkolne. – Wycieczki edukacyjne, stypendia za osiągnięcia naukowe.	Nauczyciele przedmiotowi wychowawcy, komisja stypendialna, dyrektor	Cały rok, wg planu
Wprowadzanie uczniów w świat wartości oraz integracja i samorządność (kontynuacja celów wychowawczych szkoły)	– Kształtowanie wartości: szacunek, odpowiedzialność, empatia, godność. – Dbanie o integrację w zespołach klasowych, w tym wsparcie uczniów-cudzoziemców. – Uczenie zasad samorządności i demokracji.	– Tematyka zajęć dotycząca hierarchii wartości, zajęcia i imprezy integracyjne. – Wybory do samorządu uczniowskiego i samorządów klasowych. - Integracja klas młodszych i reintegracja klas starszych, dbanie o włączenie w zespoły klasowe nowych uczniów oraz cudzoziemców - kontynuacja działalności spółdzielni uczniowskiej „Dolar”	Wychowawcy zespół nauczycieli edukacji zdrowotnej opiekun SRU	Cały rok wybory – wrzesień konkurs integrujący zespół nauczycieli i uczniów – październik: „Zgadnij, kto to jest?” godzina wychowawcza integracyjna – październik

CEL	ZADANIE	PROPONOWANA FORMA	OSOBY ODPOWIEDZIALNE	TERMIN
		- Rozważenie organizacji wyjść klasowych/integracyjnych bez telefonów i urządzeń elektronicznych. - Godzina wychowawcza w każdej klasie poświęcona integracji zespołu klasowego – gry i zabawy integracyjne (październik).		
Bezpieczeństwo uczniów i Standardy Ochrony Małoletnich	– Przypomnienie rodzicom i uczniom obowiązujących w szkole Standardów Ochrony Małoletnich. – Kształtowanie umiejętności rozpoznawania zagrożeń i właściwego reagowania na nie. – Usprawnienie systemu dokumentowania i zgłaszania nieprawidłowości. przeprowadzanie corocznej ewaluacji skuteczności Standardów Ochrony Małoletnich.	– Zebranie z rodzicami we wrześniu, szczegółowe omówienie standardów w klasach. – Lekcje wychowawcze „Jak radzić sobie z sytuacjami zagrożenia”. - Plansze przypominające standardy Ochrony małoletnich - Sporządzanie przez nauczycieli notatek służbowych w sytuacji naruszenia standardów oraz zgłaszanie ich pedagogowi/psychologowi, a następnie dyrekcji.	Dyrektor, wychowawcy wszyscy pracownicy szkoły	Wrzesień 2026 cały rok

VII. ZASADY EWALUACJI PROGRAMU WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEGO

Ewaluacja programu przeprowadzana będzie przez zespół ds. Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego – w czerwcu 2026 r.

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny został uchwalony przez Radę Rodziców w porozumieniu z Radą Pedagogiczną Szkoły Podstawowej im. Wandy Rutkiewicz w Rzęsce w dniu 28.09. 2026 r.